

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Sociologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I Tétel

(30 pont)

Írja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Amiben a család védelmező funkciója áll:
 - a. a nyelv, a szokások, a viselkedési minták átörökítése
 - b. érzelmi kötelékek, biztonságos és gondoskodó környezet biztosítása a leszármazottak számára
 - c. az élethez és fejlődéshez szükséges anyagi feltételek biztosítása
 - d. a pár utódlása
2. A posztindusztriális társadalmakra jellemző egyéni elvilágiasodást és az egyház intézményes szerepének csökkenését nevezzük:
 - a. monoteizmusnak
 - b. istenek imádatának
 - c. szekularizációnak
 - d. szokásnak
3. A kormány kezdeményezéseire tett politikai alternatívák kidolgozása egyik funkciója:
 - a. az ellenzéki pártoknak
 - b. a kormánypártnak
 - c. az iskolának
 - d. az elsődleges csoportnak
4. A család utódjainak biztosítja:
 - a. a formális nevelést
 - b. az antiszociális nevelést
 - c. az informális nevelést
 - d. a nonformális nevelést
5. Etnikai és nyelvi sajátosságokkal rendelkező népesség által belakott terület, törvények és vezetők megléte feltételei:
 - a. az állam megjelenésének
 - b. az egyén elszigetelődésének
 - c. az elsődleges csoport eltűnésének
 - d. a civil szervezetek felszámolásának
6. Szociológiai szempontból a vallás befolyása kiterjed:
 - a. csak mikroszociális szintre
 - b. úgy mikroszociális, mint makroszociális szintre
 - c. csak makroszociális szintre
 - d. sem mikroszociális, sem makroszociális szintre
7. A nevelési rendszer azon része, amely magába foglalja az egyén nevelésére és alakítására szakosodott összes társadalmi szervezetet:
 - a. az egyház
 - b. a baráti kör
 - c. a politikai párt
 - d. az oktatási rendszer

8. A totalitarius rendszerek jellemzője:
- a hatalmak szétválasztása
 - egypártrendszer
 - jogegyenlőség
 - a polgárok részvétele a döntéshozatal folyamatában
9. A nem kormányzati civil szervezetek egyik célja:
- egy közösség kohéziójának csökkentése
 - a szabálysértés
 - a rend biztosítása
 - hátrányosabb helyzetben levő csoportok segítése
10. A szocializációs folyamat alapvető összetevője, mely által az egyének a társadalmi életben való részvételhez szükséges magatartásformákat sajátítják el:
- a fogyasztás
 - a nevelés
 - a tiltakozás
 - a termelés

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A baloldali oszlopban a szocializáció stádiumai vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írják a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. megelőző (anticipatórikus) szocializáció	1. Azt a folyamatot jelenti, amely során az egyén olyan viselkedés modelleket, értékeket vagy normákat sajátít el, amelyek ellentétesek azon társadalomával, amelyben él.
b. másodlagos szocializáció	2. Az a folyamat, amely során az egyén olyan társadalmi szerepeket tanul, amelyeket még nem tölt be.
c. folyamatos szocializáció	3. Az törvény felsőbbrendűsége egy államban.
d. negatív szocializáció	4. A gyermek megtanulja, hogyan tanuljon, és új státuszainak, környezetének és csoportjainak megfelelő szerepeket, képességeket és normákat sajátít el.
	5. A leghosszabb ideig, egész életen át tartó, az egyén elmúlásával egyidőben záruló folyamat.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget:

A szocializáció az ember társadalmi lénné válásának összetett folyamata, mely során bizonyos szabályokat és értékeket, valamint társadalmi normákat sajátít el. Ebben a folyamatban a család, az iskola, a baráti kör, de a média hozzájárulásával is az egyénnek a társadalmi életben való részvételhez szükséges tulajdonságai alakulnak ki.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! 2 pont
- Magyarázza meg körülbelül fél oldalas terjedelemben a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! 10 pont
- Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint: *mivel a közvéleményt befolyásoló tényezővé válhat, a médiát az állam negyedik hatalmaként tartják számon.* 3 pont
- Mutassa be arra a tényre vonatkozó nézetét, mely szerint: *tudva, hogy a gyermekek a szülőket utánozzák, az előítéletek a családban is elsajátíthatók!* 3 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *kérdőív* fogalmát! **4 pont**
2. Említse meg a tudományos megismerés két jellemzőjét! **6 pont**
3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *kohézió* és a *társadalmi csoport* fogalmai között! **10 pont**
4. Konkrét példával mutassa be, ahogyan az elsődleges csoport befolyásolhatja egy szakma választását! **4 pont**
5. Érveljen körülbelül tíz soros terjedelemben azon kijelentés mellett, miszerint: *egy státus megszerzése az egyén tulajdonságaitól és az indulási társadalmi körülményeitől függ.* **6 pont**